



Геронтолошки  
центар  
Београд



РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

24 NOV 2016

7 1 53 37470

Документ

Број:

Датум:

Тел./ факс +38111/ 2602-653, 2604-928

Центrala: +38111/ 2695-605

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
Заштитник грађана

Поштовани,

У вези са Извештајем о посети, налазима и препорукама мера Националног механизма за превенцију тортуре, обавештавамо вас о следећем:

Установа Геронтолошки центар Београд је установа социјалне заштите отвореног типа, основана од стране Владе Републике Србије, намењена забрињавању старијих лица. Установа је лиценцирана за пружање услуге смештаја и услуге помоћи у кући. Смештајни капацитет одређен је Одлуком о мрежи установа Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и износи 1.182 корисника. Услуга помоћи у кући пружа се заоко 2.500 корисника а на основу Уговора са Секретаријатом за социјалну заштиту града Београда.

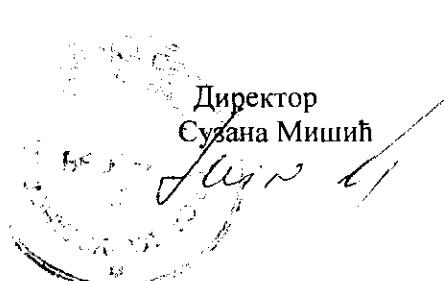
Рад Установе организован је у оквиру шест радних јединица: дом Бежанијска коса, дом Вождовац, дом Карабурма, дом Стационар, РЈ Дневни центри и клубови и РЈ Радна заједница.

Услуге стручног рада и здравствене заштите организоване су на нивоу Установе на основу Решења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Уговора са републичким фондом за здравствену заштиту. Број стручних радника, стручних сарадника, сарадника и здравствених радника је од стране надлежних институција одређен на основу прописаних капацитета Установе.

Поштујући и примењујући у раду савремене принципе социјалне и здравствене заштите, индивидуални приступ потребама и могућностима сваког корисника, отворени смо за сарадњу и уважавање свих препорука Националног механизма за превенцију тортуре, ради унапређења квалитета услуга које Установа пружа.

У прилогу дописа достављамо Извештај о предузетим мерама на основу датих препорука.

Директор  
Сузана Мишић



$$-0.5000 \leq x \leq 0.500$$

10000

03061-33171

## **Извештај о предузетим мерама на основу датих препорука**

### **ЖИВОТНИ УСЛОВИ**

- Отклоњен је тренутни проблем у раду система за хитни позив особља, систем се редовно одржава и сервисира.
- Полазећи од чињенице да просторије дома, посебно собе, представљају животни простор корисника и да би установе социјалне заштите овог типа требало изузети од примене закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, упућен је допис надлежном министарству. У прилогу овог дописа, достављамо одговор министарства по коме се поступа а што је и утврђено приликом обиласка дома од стране НПМ-а.
- Санација равних кровова дома Вождовац представља дугогодишњи проблем који, због недостатка средстава, није могао бити решен у потпуности. Имајући у виду обилне падавине у мају месецу ове године, проблем је додатно интезивиран, што је и констатовано приликом посете НПМ-а. У протеклом периоду, предузете су одређене мере, у складу са финансијским могућностима. Извршена је делимична санација и хидроизолација кровова као и крчење соба, заједничких просторија и купатила. Предлогом финансијског плана за 2015. годину биће предвиђено инвестиционо улагање у реконструкцију кровова дома Вождовац.

### **ОБУКА И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ**

У складу са препорукама НПМ-а, сачињен је План континуиране едукације особља ангажованог на пословима бриге, подршке и рехабилитације старијих особа које бораве у дому. Такође, предузимају се све мере како би се обезбедило поштовање људских права старијих смештених у овој Установи.

### **ПРАВНИ АСПЕКТИ СМЕШТАЈА КОРИСНИКА**

-Право притужбе корисника, поступање, лице коме се притужба подноси, рокови за одговор, начин чувања документације по овом питању, у складу са Правилником о лиценцирању пружаоца услуга, регулисано је Правилником о коришћењу услуге домског смештаја, број 03061-1777 од 15.јула 2013.године, који је усвојио УО Установе. У складу са препоруком НПМ-а, биће предложена допуна горе наведеног Правилника Управном одбору Установе.



## **ЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТ СМЕШТАЈА КОРИСНИКА**

- Обим и начин пружања здравствене услуге корисницима домског смештаја, у складу са чланом 59. Закона о социјалној заштити, одређен је прописима који уређују ову област као и Уговором о пружању и финансирању здравствене заштите и обавезног здравственог осигурања за 2014. годину, закљученим између Установе и Републичког фонда за здравствену заштиту. С тим у вези, реализација препорука које се односе на предузимање мера ради регистрања социо-здравствене јединице унутар установе као и анализа потреба и покретање иницијативе за повећањем броја медицинских радника, нису у надлежности Установе.
- Када је реч о примени физикалне терапије, утврђено је да је број физиотерапеута у складу са стандардима. Лекар – физијатар поставља дијагнозу и прописује терапију на начин како је то утврђено законом. Физиотерапеут је у обавези да спроводи терапију у обиму и на начин како је одредио лекар. Прописана терапија као и спроведена процедура се евидентира на законом прописан начин. Из наведених разлога, нејасно је како се дошло до закључка да запослени физиотерапеути не могу адекватно да одговоре потребама корисника.

## **ПСИХОСОЦИЈАЛНИ АСПЕКТ СМЕШТАЈА КОРИСНИКА**

На основу препорука НПМ-а, уз подршку Координатора стручног рада Установе, управа, стручни радници и сарадници дома Вождовац, у складу са Индивидуалним планом услуге, континуирано раде на развијању програма за психо-социјалну подршку корисницима.

## **КУЛТУРА, ЗАБАВА, РАДНО ОКУПАЦИОНА ТЕРАПИЈА**

Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („Сл. гласник РС“ бр.42/2013. од 14.05.2013. године) дефинисани су заједнички и посебни минимални структурални и функционални стандарди за пружање услуге домског смештаја старијих особа. У вези са тим, број стручних радника, стручних сарадника и сарадника ангажованих у раду са старијим лицима дефинисан је Чланом 47. наведеног правилника (један стручни радник или стручни сарадник на 70 корисника). Имајући у виду да је максимални капацитет дома Вождовац 270 корисника, постојећи број стручних радника и сарадника задовољава постављене критеријуме Правилника. У наредном периоду, биће посвећена посебна пажња развоју програмских активности, посебно за зависне и полу зависне категорије корисника, уз максимално ангажовање и сарадњу Координатора стручног рада, социјалних радника, психолога и радног терапеута.



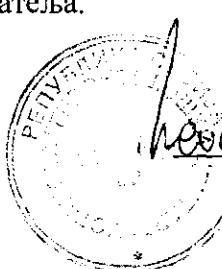
## **ОГРАНИЧАВАЊЕ СЛОБОДЕ КРЕТАЊА И СПУТАВАЊЕ КОРИСНИКА**

Правила о рестриктивним поступцима и мерама Установе Геронтолошки центар Београд ( бр. 03061-1948, усвојена на седници УО Установе 06.08.2013.) заснована су на Закону о заштити лица са менталним поремећајима (Службени гласник РС, бр.45/2013, чланови 46-50). Наведеним правилима је прописано да изабрани лекар Установе, у консултацији са психијатром, даје налог за спутавање. Налог се уписује у здравствени картон, као и писмени пристанак сродника или старатеља. По процењеној потреби за спутавање корисника, отвара се Евиденциони лист о физичком спутавању који испуњава препоруке Закона о заштити лица са менталним поремећајима. Евиденциони лист садржи податке о томе, ко је дао налог за спутавање, када, ко је налог спровео, као и податке о евентуалним променама примећеним током спутавања ( огуљотине, хематоми, вокализација итд). У складу са препорукама НПМ-а, паралелно са Евиденционим листим, као обавезни део медицинске документације, води се Књига евиденције о физичком спутавању.

Напомињемо да се физичко спутавање спроводи над полупокретним особама са узnapредовалом деменцијом које су већ на психотропној терапији чије би повећање довело до превеликог седирања, немогућности боравка ван постеље и угрожавања здравља и живота пацијента. Зато физичко спутавање служи као мера заштите од падова и сигурности а не рестрикције кретања, док се агитирани покретни пацијенти трерирају медикаментозно, или се хоспитализују у психијатријској болници.

## **ОРГАНИЗАЦИЈА УСТАНОВЕ**

Како је и констатовано у Извештају НПМ-а, број неговатеља је у складу са предвиђеним нормативима и стандардима а према Правилнику о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите. Такође, број неговатеља се одређује према броју корисника полу-зависне и зависне категорије корисника у сваком дому што подразумева пропорционални распоред расположивог кадра. У међувремену на основу Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, добијена је сагласност за 2 извршиоца на пословима неговатеља.



Управник РЈ Дом Вождовац

Невенка Никић Симатковић





Република Србија

**МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА**

Број: 011-00-00237/2010-03

Датум: 13.1.2011. године

Немањина 22-26

Београд

Лебан Р.М.

**ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР БЕОГРАД ПЈ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"  
- СКУПШТИНА КОРИСНИКА УСЛУГА - САВЕТ КОРИСНИКА УСЛУГА -**

Марије Бурсаћ 49  
Земун

Поштовани,

Поводом вашег дописа од 17.11.2010. године, а којим сте од Министарства здравља тражили тумачење Закона о заштити становништва од изложености дуванској диму ("Службени гласник РС", бр. 30/2010), односно да ли је пушење дозвољено у Дому пензионера "Бежанијска коса" – у гарсонијерама у којима живе корисници ове установе, обавештавамо вас о следећем:

1. У складу са чланом 9. став 1. тач. 1) и 3) Закона, пушење је дозвољено у просторијама у којима бораве корисници установа социјалне заштите за смештај непокретних и тешко покретних лица, особа са инвалидитетом, пушевно оболелих лица, као и лица која су ометене у развоју, односно корисници установа и одељења за палијативну негу.

Сходно члану 10. Закона, посебно одређене просторије морају да испуњавају следеће услове:

- 1) да је на основу писменог документа олговорног лица одређена као просторија у којој је пушење дозвољено;
- 2) да је на спољним вратима истакнуто обележје да је то соба у којој је пушење дозвољено;
- 3) да има плафон и да је, осим што има врата и прозоре, потпуно затворена са свих страна тврдим зидовима од пода до плафона;
- 4) да из вентилационог система ваздух из просторије у којој је пушење дозвољено не долира у друге просторије у којима пушење није дозвољено;
- 5) да се врата не отварају у просторију у којој пушење није дозвољено, изузев ако та просторија има врата која се механички затварају одмах по употреби.

Имајући у виду да је дом пензионера установа социјалне заштите за смештај и пружање других услуга пензионерима и старим лицима у складу са Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС" бр 36/91, 79/91-др. закон, 33/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 67/93, 46/94, 48/94-др. закон, 52/96, 29/01, 84/04, 101/05-др. закон и 115/05), дом пензионера се може сматрати установом социјалне заштите у смислу члана 9. став 1. Закона. Сходно томе, постоји правни основ да одговорно лице одреди просторије у којима бораве непокретна и тешко покретна лица, особе са инвалидитетом, душевно оболела лица, као и лица ометена у развоју као просторије у којима је пуштење дозвољено. Истичемо да све просторије у којима је пуштење дозвољено морају испуњавати услове прописане чланом 10. Закона.

У другим просторијама, односно у просторијама у којима се бораве непокретна и тешко покретна лица, особе са инвалидитетом, душевно оболела лица, као и лица ометена у развоју пуштење је забрањено (простор у коме бораве покретна и друга лица која не испуњавају напред наведене услове), као и у радним просторијама у којима бораве запослени у тим установама – пуштење је забрањено.

Поред тога, сходно члану 3. став 2. Закона, пуштење је забрањено и у простору који се, у смислу овог закона, не сматра затвореним јавним простором, а који је функционални део простора у коме се обавља делатност здравствене заштите, васпитања и образовања, друштвене бриге о деци, социјалне заштите, укључујући и дворишни простор, као и отворени простор за одржавање позоришних, биоскопских и других врста представа. Сходно томе, пуштење је забрањено и на отвореном простору који је функционални део простора у коме се обављају наведене делатности, односно пуштење је забрањено и на отвореном простору установа социјалне заштите за пружање услуга пензионерима и старим лицима – домови пензионера (дворишни простор и сл. који је функционални део дома за пензионере).



FROM : GERONTOLOŠKI CENTAR

FAK NO. : 0112604 923

31 Jan. 2011 15:37 PL



Република Србија  
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Број: 072-00-00320/2010-03  
Датум: 14.1.2011. године  
Немањина 22-26  
Београд

2. 03061-117. 19 Jan 2011  
БЕОГРАД. Марје Бурсаћ 49

УРЕДНИК

### ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР ЗЕМУН

Марије Бурсаћ 49  
Земун

Поштовани,

Поводом вашег дописа број: 03061-3117, а којим сте од Министарства здравља тражили тумачење одредби члана 9. Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму ("Службени гласник РС", бр. 30/2010), односно на који начин обезбедити простор у коме је пушчење дозвољено у установама социјалне заштите за смештај непокретних и тешко покретних лица, особа са инвалидитетом, душевно оболелих лица, као и лица која су ометена у развоју, односно у установама и одељењима за палијативну негу, обавештавамо вас о следећем:

1. У складу са чланом 9. став 1. тач. 1) и 3) Закона, пушчење је дозвољено у просторијама у којима бораве корисници установа социјалне заштите за смештај непокретних и тешко покретних лица, особа са инвалидитетом, душевно оболелих лица, као и лица која су ометене у развоју, односно корисници установа и одељења за палијативну негу.

Сходно члану 10. Закона, посебно одређене просторије морају да испуњавају следеће услове:

- 1) да је на основу писменог документа одговорног лица одређена као просторија у којој је пушчење дозвољено;
- 2) да је на спољним вратима истакнуто обележје да је то соба у којој је пушчење дозвољено;
- 3) да има плафон и да је, осим што има врата и прозоре, потпуно затворена са свих страна тврдим зидовима од пода до плафона;
- 4) да из вентилационог система ваздух из просторије у којој је пушчење дозвољено не допира у друге просторије у којима пушчење није дозвољено;
- 5) да се врата не отварају у просторију у којој пушчење није дозвољено, изузев ако та просторија има врата која се механички затварају одмах по употреби.

FROM : GERONTOLOŠKI CENTAR

FAX NO. : 0112602 525

21 Jan. 2011 15:35 P:

Имајући у виду да у геронтолошким центрима, као социјално-здравственим установама за забрињавање одраслих лица бораве непокретна и тешко покретна лица, особе са инвалидитетом, душевно оболела лица, лица ометена у развоју, као и корисници палијативне неге, геронтолошки центар може одредити просторије у којима ова лица бораве као просторије у којима је пушење дозвољено. Сходно томе, геронтолошки центар може одредити више просторија као просторије у којима је пушење дозвољено уколико у тим просторијама бораве наведене категорије корисника. Истичемо да све просторије у којима је пушење дозвољено морају испуњавати услове прописане чланом 10. Закона.

У другом простору у наведеним установама, као и у радним просторијама у којима бораве запослени у тем установама пушење је забрањено.

